

Sosiaalihuollon palvelu-uudistus

Asettaminen

Sosiaali- ja terveysministeriö asettaa sosiaalihuollon palvelu-uudistusta valmistelevan työryhmän.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 15.8.2025–31.1.2026.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman ("Vahva ja välittävä Suomi") mukaan sosiaali- ja terveydenhuollossa on palvelureformin aika. Hallitusohjelman mukaan uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelulainsäädäntö sekä siihen liittyvä ohjaus vastaamaan uusia sote-rakenteita ja valtakunnallisia sote-tavoitteita. Poistetaan esteitä palveluiden integraation, tietojohtamisen, digitalisaation ja henkilöstön riittävyyden edistämiseksi. Kevennetään sitä yksityiskohtaista palvelujen sisältöjä koskevaa sääntelyä, joka on tullut tarpeettomaksi hyvinvointialueiden aloittamisen ja sote-järjestämislain mukaisen kansallisen ohjauksen myötä.

Hallitusohjelman mukaan uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelulainsäädäntöä, ja ohjataan alueita uudistamaan palvelujaan perustuen palvelujen tarkoituksenmukaiseen porrastukseen. Palvelujärjestelmän toimivuutta parannetaan ja menokasvua hillitään vahvistamalla muun muassa ennaltaehkäisyä, palveluketjuja ja palveluohjausta. Palveluihin pääsyä ja palvelujärjestelmän kustannusvaikuttavuutta parannetaan painottamalla perustason palveluita ja tukemalla tätä lainsäädännöllä. Hallitusohjelman mukaan uudistetaan sosiaalihuoltolaki ja lastensuojelulainsäädäntö sekä varmistetaan palvelulainsäädännön ja järjestämislain yhteentoimivuus.

Hallitusohjelman mukaan hallituksen tavoitteena on, että julkisen talouden rahoitusasema kohenee siten, että julkisen talouden alijäämä on korkeintaan 1 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Yhtenä toimenä tähän tavoitteeseen pääsemiseksi hallitus on päättänyt 1 %:n kustannusten hillinnästä sosiaalihuollossa siten, että hyvinvointialueiden valtion rahoitusta voidaan vähentää 50 miljoonalla eurolla vuonna 2027 ja 100 miljoonalla eurolla vuodesta 2028 alkaen. Säästöt on määrä toteuttaa osana hallitusohjelmaan pohjautuvaa sosiaalihuoltolain laajempaa uudistamista.

Hallitusohjelman mukaan hallitus uudistaa kuntouttavan työtoiminnan ja päihdekuntoutustyön työllistymistä edistäväksi. Lisäksi hallitusohjelmassa linjataan, että kuntouttavan työtoiminnan työhön suuntaavat palvelut palautetaan kuntien järjestämisvastuulle kuitenkin niin, että kunnilla ja hyvinvointialueilla on mahdollisuus sopia kyseisten palveluiden järjestämisestä myös toisin esimerkiksi hyvinvointialueen kautta koko alueen laajuisesti. Hallitus on sittemmin keväällä 2025 linjannut, että sosiaalihuollon työllistymistä edistäviä sosiaalipalveluja uudistetaan kokonaisuutena ja osana

VN/35729/2023

kehittämistyötä resursseja siirretään kuntiin. Uudistukseen liittyvä säästö hyvinvointialueiden valtion rahoitukseen on linjauksen mukaan 12,5 miljoonaa euroa vuodesta 2027 alkaen.

Tavoitteet

Työryhmän tavoitteena on valmistella ehdotus sosiaalihuollon palvelujen uudistamiseksi. Uudistuksen tulee mahdollistaa hyvinvointialueille palvelujen järjestäminen nykyistä joustavammin ja asiakaslähtöisemmin alueelliset erityispiirteet huomioiden. Ehdotus tulee rakentaa siten, että uudistus tuottaa edellä Tausta-osiossa kuvatut säästöt. Uudistuksen tulee lisäksi selkeyttää palvelurakennetta ja tukea perustuslain turvaamien riittävien sosiaalipalvelujen järjestämistä taloudellisesti kestäväällä tavalla myös pidemmällä aikavälillä.

Työryhmän tehtävät

Työryhmän tehtävänä on tunnistaa sosiaalihuollon palveluilta edellytettävät keskeiset elementit ja reunaehdot ja tehdä tältä pohjalta ehdotus sosiaalihuollon palveluja koskevan sääntelyn uudistamiseksi työryhmän työlle edellä asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Tehtävänannon ulkopuolelle rajataan selkeinä erityistason palveluina lastensuojelu ja vammaispalvelut. Työryhmän esitykseen tulee kuitenkin sisällyttää ehdotus sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain yhdyspinnan selkiyttämiseksi ja se tulee yhteensovittaa samanaikaisesti erikseen valmisteltavan lastensuojelulain uudistuksen kanssa.

Työryhmän tulee arvioida myös mahdollisuudet tarkentaa lainsäädännössä yksilön oman vastuun ensisijaisuutta suhteessa sosiaalihuoltoon, kuitenkin henkilön toimintakyvyn mahdollistamissa rajoissa.

Varsinaisen uudistetun palveluvalikoiman lisäksi työryhmän ehdotuksen tulee sisältää myös ne mahdolliset muut lainsäädännölliset sekä toiminnalliset muutokset, joita uudistuksen toteuttaminen edellyttää. Näihin sisältyvät muun muassa toimet, joilla turvataan palvelujen riittävä saatavuus koko maassa, asiakkaiden yhdenvertaisuus ja oikeusturva sekä uudistuksen mahdollisesti edellyttämät muutokset asiakasmaksulainsäädäntöön ja tiedonhallintaan.

Työryhmän ehdotuksessa on otettava huomioon edellä Tausta-osiossa kuvatut hallitusohjelman kirjaukset ja muut hallituksen linjaukset.

Työryhmä tuottaa ehdotuksistaan ja huomioistaan raportin, joka luovutetaan 31.1.2026 mennessä.

Työryhmä voi kuulla työssään alan asiantuntijoita ja keskeisiä sidosryhmiä.

Työryhmä voi perustaa alatyöryhmiä tai jaoksia, teettää työnsä kannalta tarpeellisia selvityksiä sekä järjestää kuulemistilaisuuksia ja seminaareja.

Työryhmän jäsenet

Puheenjohtaja: Eveliina Pöyhönen, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Varapuheenjohtaja: Taru Koivisto, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Muut jäsenet ja mahdolliset varajäsenet:

Reija Klemetti, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Liisa Jokinen, erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö

Varajäsen Kirsi Ruuhonen, hallitusneuvos, valtiovarainministeriö

Anu Muuri, kehittämisjohtaja, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Jonna Vanhanen, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, Helsingin kaupunki

VN/35729/2023

Maria Lindvall, erityisasiantuntija, Pohjanmaan hyvinvointialue (Länsi-Suomen yhteistyöalueen hyvinvointialueiden yhteinen edustaja)

Varajäsen Soile Merilä, sosiaalityönjohtaja, Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Merja Heinonen, sosiaalityön professiojohtaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue (Etelä-Suomen yhteistyöalueen hyvinvointialueiden yhteinen edustaja)

Varajäsen Minna Lahnalampi-Lahtinen, vanhusten palvelujen toimialajohtaja, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Marika Huupponen, sosiaali- ja integraatiojohtaja, Etelä-Savon hyvinvointialue (Itä-Suomen yhteistyöalueen hyvinvointialueiden yhteinen edustaja)

Varajäsen Marena Paahto, sosiaalihuollon johtaja, Keski-Suomen hyvinvointialue

Anna-Liisa Kainulainen, sosiaali- ja perhepalveluiden toimialuejohtaja, Kainuun hyvinvointialue (Pohjois-Suomen hyvinvointialueiden yhteistyöalueen yhteinen edustaja)

Varajäsen Tarja Oikarinen-Nybacka, sosiaalijohtaja, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Marjo Mutanen, professiojohtaja, Kanta-Hämeen hyvinvointialue (Sisä-Suomen yhteistyöalueen hyvinvointialueiden yhteinen edustaja)

Varajäsen Minna Kuusela, professiojohtaja, Pirkanmaan hyvinvointialue

Mirja Laiti, palvelupäällikkö, Lapin hyvinvointialue

Varajäsen Tuuli Miettunen, kehittämisspäällikkö, Lapin hyvinvointialue

Benita Öberg, ruotsinkielisten palveluiden johtaja, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Varajäsen Joni Jaakkola, asiantuntija, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Sari Vainikainen, ylitarkastaja ja sosiaali- ja terveydenhuoltoyksikön päällikkö, Itä-Suomen aluehallintovirasto (aluehallintovirastojen yhteinen edustaja)

Varajäsen Mirka Mäkipää, sosiaalihuollon ylitarkastaja, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Minttu Ojanen, erityisasiantuntija, SOSTE ry

Varajäsen Aki Siltaniemi, järjestöpäällikkö, Ensi ja turvakotien liitto

Anu Aalto, Neuroliitto ry (Vammaisfoorumi ry:n edustaja)

Varajäsen Taina Kölhi, Näkövammaistenliitto ry

Minna Kivipelto, tutkimusprofessori, Jyväskylän yliopisto (Sosnetin yhteinen edustaja)

Varajäsen professori Sanna Hautala, Lapin yliopisto

Pysyvät asiantuntijat:

Juha Luomala, sosiaalineuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Elina Palola, sosiaalineuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Erja Ailio, johtava asiantuntija, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Eeva Nykänen, johtava asiantuntija, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Sami Uotinen, juristi, Hyvil Oy

Työryhmä voi tarvittaessa täydentää kokoonpanoaan asiantuntijajäsenillä.

Asiantuntijasihteerit:

Virva Juurikkala, sosiaalineuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Suvi Velic, hallitussihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö

Satu Karppanen, sosiaalineuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Sirkka Sivula, lakimies, sosiaali- ja terveysministeriö

Susanna Hoikkala, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Marjo Malja, sosiaalineuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Heidi Muurinen, erityisasiantuntija, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Eeva Liukko, erityisasiantuntija, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Tekninen sihteeri:

Meri Päivärinta, Assistentti, sosiaali- ja terveysministeriö

Työryhmän kokoonpano ei täytä naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:ssä asetettuja vaatimuksia. Lähes kaikkien ryhmään nimeävien tahojen oli mahdollista nimetä vain naisehdokas, joten poikkeamiselle on lain 4 a §:n 1 momentissa tarkoitetut erityiset syyt.

Työllistymistä edistävien sosiaalipalvelujen uudistamista valmisteleva alatyöryhmä

Sosiaali- ja terveysministeriö asettaa työryhmälle sen toimikauden ajaksi alaryhmän valmistelemaan ehdotuksen sosiaalihuollon työllistymistä edistävien palvelujen uudistamiseksi.

Alatyöryhmän tehtävät

Alatyöryhmän tehtävänä on tunnistaa työ- ja toimintakykyä tukevilta sosiaalihuollon palveluilta edellytettävät keskeiset elementit ja reunaehdot ja tehdä tältä pohjalta ehdotus sosiaalihuollon työllistymistä edistävien palvelujen uudistamiseksi osana sosiaalihuollon palveluvalikoiman uudistamista valmistelevan työryhmän työtä.

Varsinaisten palvelujen uudistamisen lisäksi alatyöryhmän ehdotuksen tulee sisältää myös ne mahdolliset muut lainsäädännölliset sekä toiminnalliset muutokset, joita uudistuksen toteuttaminen edellyttää.

Alatyöryhmän ehdotuksessa on otettava huomioon työryhmän työlle asetetut tavoitteet sekä edellä Tausta-osiossa kuvatut hallitusohjelman kirjaukset ja muut hallituksen linjaukset, mukaan lukien työllistymistä tukevien sosiaalipalvelujen uudistamiselle asetetut säästötavoitteet.

Alatyöryhmän jäsenet

Puheenjohtaja:

Eveliina Pöyhönen, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

VN/35729/2023

Varapuheenjohtaja: Virva Juurikkala, sosiaalineuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Muut jäsenet ja mahdolliset varajäsenet:

Hanna Liski-Wallentowitz, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Varajäsen Janne Savolainen, johtava asiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö

Leena Normia-Ahlsten, kehittämispäällikkö, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Varajäsen Jarno Karjalainen, kehittämispäällikkö, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Irina Lindroos, työllistymistä edistävien palveluiden päällikkö, Varsinais-Suomen hyvinvointialue (Länsi-Suomen yhteistyöalueen hyvinvointialueiden yhteinen edustaja)

Varajäsen Salla Hohtari, aikuisten palveluiden toimialuejohtaja, Satakunnan hyvinvointialue

Tapio Nieminen, aikuisten sosiaalipalveluiden palvelulinjajohtaja, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue (Etelä-Suomen yhteistyöalueen hyvinvointialueiden yhteinen edustaja)

Varajäsen Julia Wennonen, aikuissosiaalityön päällikkö, Helsingin kaupungin SOTEPE-toimiala

Heli Pärnänen, sosiaalihoitaja, Pohjois-Savon hyvinvointialue (Itä-Suomen yhteistyöalueen hyvinvointialueiden yhteinen edustaja)

Varajäsen Tuuli Ollila, palvelujohtaja yhteiset ja työikäisten palvelut, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Susanna Lähde, palvelualuejohtaja, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue (Pohjois-Suomen yhteistyöalueen hyvinvointialueiden yhteinen edustaja)

Varajäsen Tiina Huilaja, palvelupäällikkö, Lapin hyvinvointialue

Jutta Paavola, palvelualuejohtaja, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue (Sisä-Suomen yhteistyöalueen hyvinvointialueiden yhteinen edustaja)

Elina Anttila, vastuualuejohtaja, Pirkanmaan hyvinvointialue

Päivi Kiiskinen, erityisasiantuntija, SOSTE ry

Varajäsen Pekka Lund, toiminnanjohtaja, Sininauhaliitto

Anne Mäki, Invalidiliitto ry (Vammaisfoorumi ry)

Varajäsen Annina Heini, Kynnys ry

Pysyvät asiantuntijat:

Ritva Liukonen, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö

Niina Kovanen, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö

Elina Palola, sosiaalineuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Ville Grönberg, tiimipäällikkö, johtava asiantuntija, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Ellen Vogt, erityisasiantuntija, Hyvil Oy

Alatyöryhmä voi tarvittaessa täydentää kokoonpanoaan asiantuntijajäsenillä.

Asiantuntijasihteerit:

Jaana Heinonen, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö

Susanna Rahkonen, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Heidi Havinmaa, lakimies, sosiaali- ja terveysministeriö

Tuuli Riisalo-Mäntynen, erikoissuunnittelija, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Tekninen sihteeri:

Meri Päiväranta, assistentti, sosiaali- ja terveysministeriö

Alatyöryhmän kokoonpano ei täytä naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:ssä asetettuja vaatimuksia. Lähes kaikkien alatyöryhmään nimeävien tahojen oli mahdollista nimetä vain naisehdokas, joten poikkeamiselle on lain 4 a §:n 1 momentissa tarkoitetut erityiset syyt.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmä alatyöryhmineen työskentelee virkatyönä. Työryhmän jäsenen tehtävästä ei makseta kokouspalkkioita eikä päivärahoja.

Työryhmän kustannukset korvataan sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenomomentilta 33.01.01.

Uudenmaan ulkopuolelta työryhmän kokouksiin matkustaville työryhmän jäsenille ja asiantuntijoille korvataan matkakulut valtion matkustussäännön mukaisesti. Kokouksiin osallistuminen pyritään toteuttamaan läsnätyöskentelynä, mutta mahdollistamaan tarvittaessa myös etäyhteyksin.

Hankkeeseen käytettävä työaika kirjataan sosiaali- ja terveysministeriön osalta toiminnoille 5500520200 kansallinen säädösten valmistelu.

Sosiaali- ja terveysministeri

Kaisa Juuso

Erityisasiantuntija

Henna Leppämäki

Jakelu Asettamispäätöksessä mainitut

Tiedoksi STM Sosiaali- ja terveysministeri
STM APO
STM OHO
STM STAR
STM SVO ETU
STM TUTO
STM YTO

VN/35729/2023-STM-27

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: